

BLYTTIA

NORSK BOTANISK FORENINGS TIDSSKRIFT

1963

NR. 1

UNIVERSITETSFORLAGET
OSLO - BERGEN

U-BØKENE

Populærvitenskapelig pocketbokserie

JEREMI WASIUTYŃSKI

UNIVERSET

*Fra urkjernens sprenget
til månens erobring*

I vitenskapens og romforskningens tidsalder trenger ethvert tenkende menneske kunnskaper om det umåtelige univers som omgir oss, og som vi bare såvidt har begynt å erobre. Denne høyst aktuelle boka gir allsidig orientering i alle de viktigste fakta og teorier — selv de aller nyeste — om universets bygning, opprinnelse, utvikling og fremtid.

412 sider

37 plansjer

kr. 12,50

UNIVERSITETSFORLAGET

Om *Crepis multicaulis* (Led.) og dens utbredelse i Norge, arktisk Russland og Asia

Av
ROLF NORDHAGEN

Summary in English

Bakgrunnen for denne avhandling er dels egne undersøkelser og et arbeid fra 1961 av de russiske botanikere A. Tolmatchev og O. Rebristaia med tittelen: «De area geographica speciei *Crepis multicaulis* Ledeb. et de specie omissa *Crepis Gmelini* (L.) Tausch.», som jeg fikk tilsendt som separat i slutten av november 1962, dels en artikkel i tidsskriftet «Naturen» (1962 Nr. 9). Den er skrevet av Knut Fægri i tilslutning til det ovenfor nevnte russiske arbeid, og bærer tittelen «Problemet som forsvant».

I. *Oppdagelsen av Crepis multicaulis i Øst-Finnmark. Dyrkingsforsøk med den norske plante og deres taksomiske konsekvenser. Voksestedets opprinnelige natur.*

Crepis multicaulis (fig. 1) ble sommeren 1851 oppdaget som ny for Europa av nordmannen prost Chr. Sommerfelt nær utløpet av Meskelven på nordsiden av Varangerfjorden (se kartet fig. 7 nedenfor). Chr. Sommerfelt (1819–1903) var sogneprest til Nesseby fra 1850 til 1859. Han var sønn av den fremragende norske botaniker Søren Christian Sommerfelt (1794–1838), og var liksom sin far levende interessert i naturvitenskap, særlig botanikk. På sine embetsreiser nyttet han enhver anledning til å botanisere. En lang rekke av hans plantefunn er allerede omtalt i «Norges Flora I–III» (1861–1876), som ble påbegynt av M. N. Blytt og fullført av dennes sønn Axel Blytt. Chr. Sommerfelt's store herbarium ble etter hans død skjenket til Universitetets Botaniske Museum i Christiania (Oslo).

Professor Jens Holmboe (1880–1943) var en gang i sin ungdom så heldig å treffe prost Sommerfelt, og fikk da muntlige opplysninger om de dramatiske omstendigheter som knyttet seg til oppdagelsen av *Crepis multicaulis*: «Under en geistlig embedsreise gikk han tilfots langs den øvre side av en brat skrænt ved bredden av Meskelven.